

LEES MEER

Daarnaast worden ook vanuit het ministerie van OCW ambities verwoord in de brief van de minister van onderwijs aan de 2e Kamer van 4 november 2020. Deze brief is een resultaat van een langdurige monitoring en evaluatie van het passend onderwijs. In deze notitie worden 25 beleidspunten geformuleerd, waarbij voor dit onderzoek het meest van belang zijn:

- Betrokkenheid van leerling en ouders vanaf het begin.
- Ouders zijn bekend met de zorgplicht zodat zij hun rechten kennen.
- Hoorrecht wordt wettelijk verankerd. Leerlingen kunnen te allen tijde meepraten en bepalen wat zij aan ondersteuning denken nodig te hebben.
- In elk samenwerkingsverband organiseert men een onafhankelijk ouder- en jeugdsteunpunt.
- Er worden heldere stappen geformuleerd wanneer ouders en school er niet uitkomen.
- De Inspectie betreft een vertegenwoordiging van ouders bij hun onderzoek

Voor het onderzoek binnen het RSV Breda hanteren we een aantal verschillende fasen:

Als eerste het gesprek met Marie-Louise de Groot, directeur bestuurder. Hierin hebben we haar standpunt verkend over de betrokkenheid van ouder en kind binnen het passend onderwijs en is de onderzoeksvraag ontstaan. Vervolgens de gesprekken met de stafmedewerkers. Dit zijn op dat moment twee procesregisseurs, de leden van de Commissie Toelaatbaarheidsverklaring, de coördinator van het COT en de administratieve krachten. Dit verslag gaat over deze fase van het onderzoek. In de volgende fasen gaan we steeds meer werken richting de werkvloer, startend bij de begeleiders passend onderwijs en vervolgens meer binnen de scholen.

De gesprekken met de stafmedewerkers werden in de vorm van een interview gehouden met als basis de volgende deelvragen:

- Op welke manier ervaart men dat kinderen en ouders gehoord en gezien worden?
- In hoeverre vindt men dit ook van belang?
- Wat ervaart men als knelpunten en wat als succespunten?
- Hoe werken bestaande systemen als helpend of belemmerend?

Van al deze interviews zijn verslagen gemaakt om vervolgens te analyseren op de overeenkomsten en van daaruit ook discussiepunten te genereren. Hieruit blijkt dat de stafmedewerkers allemaal van mening zijn dat het enorm van belang is dat ouders en kinderen zich gehoord en gezien voelen.

Met deze conclusie zijn we met elkaar in gesprek gegaan.

Vanuit het perspectief van de stafmedewerkers zijn er binnen de scholen voldoende krachten beschikbaar om de belangen van ouder en kind te waarborgen, maar zij zien ook dat het in de praktijk vaak zorgt voor fricties en onregelmatigheden. Ouders worden vaak wel, maar niet altijd als meewerkend ervaren. Ook in landelijke publicaties blijken contacten met ouders hoog te scoren in relatie tot de toenemende werkdruk. We constateren dat de rol van ouders in de werkplannen van de werkeenheden geen onderwerp van belang is, maar is misschien wel de moeite waard om eens meer te onderzoeken. We kunnen de knelpunten binnen de scholen wellicht benoemen, maar meer van belang is wat onze eigen rol hierin kan zijn.

In de dossiers die binnenkomen bij de CTLV wordt vaak niet goed duidelijk hoe ouders zijn betrokken in het proces naar de aanvraag toe en eveneens is de mening van de leerling zelf niet helemaal duidelijk te vinden. Afwezigheid in het dossier betekent echter niet dat het in de praktijk

niet gebeurt, maar alleen dat er geen expliciete plaats voor is in de rapportages. We hebben dus hiervoor nog te weinig zicht op de praktijk. Hierop gaan we verder onderzoeken.

Naar aanleiding van dit gesprek zijn de stafmedewerkers van mening dat ook zij, vanuit hun positie, een meerwaarde kunnen leveren aan de positie van het kind en diens thuissituatie. Daarnaast wordt het onderwerp heel belangrijk gevonden en gaat het leiden tot een bredere dialoog over hoe we ouders en kinderen kunnen blijven betrekken.

We hebben ons vervolgens verdiept in een aantal zaken die helpend zouden kunnen zijn:

Ouders krijgen en voelen de ruimte om hun eigen rol te ontwikkelen en uit te kunnen voeren. Zij zijn gelijkwaardige gesprekspartner in het ontwikkelingsproces van hun kind en ook hoofdverantwoordelijk. De gelijkwaardigheid geldt zonder meer voor de menselijke communicatie waarbij we luisteren en de ouder horen vanuit diens verantwoordelijkheid. Echte gelijkwaardigheid is lastig als je als partij een uitspraak gaat doen over de plaatsing van het kind en daarnaast ben je als professional toch niet altijd gelijkwaardig, vanwege je rol. Je mag van de professional verwachten dat deze vaardigheden bezit en inzet om een gesprek in goede banen te leiden en vaak betekent dit dat je wat meer voor de ander moet zorgen om een goed gesprek te hebben.

Begeleiders passend onderwijs worden kundig in het meekijken en adviseren in het ondersteuningsproces binnen de scholen en de daarbij behorende communicatie en rapportage. Gelukkig worden de begeleiders passend onderwijs al steeds vaker in een vroeg stadium betrokken bij kinderen, maar dit mag worden uitgebreid.

Jeugdprofessionals een duidelijke rol laten spelen binnen de scholen, zeker om te ondersteunen bij gesprekken met ouders waar nodig. Er zijn hier landelijk al veel initiatieven. We hebben de wens dat ook de jeugdprofessional al in een vroeg stadium mag meekijken met de scholen voor een bredere blik vanuit de start.

Het opzetten van een goed oudersteunpunt binnen het RSV, met een goede en heldere informatievoorziening die passend is bij wat ouders kunnen gebruiken. Hierin kunnen we ook voeling houden of de ingezette koers en processen binnen het RSV ook daadwerkelijk als passend worden ervaren. Dit is zondermeer al een ambitie vanuit het ministerie, maar we zien ook een meerwaarde om ervaringen te koppelen aan het project hoogbegaafdheid. Dit staat in de startblokken, waarin de intentie is om ouders hierbij meer te betrekken, dat ook zij hierin iets kunnen halen maar ook brengen. Vanuit deze ervaringen kunnen we wellicht het steunpunt inrichten.

Vervolg van het onderzoek.

Nu we weten hoe we als stafmedewerkers kijken naar de ouder en kind betrokkenheid en ons bewust zijn dat dit een actueel thema blijft, gaan we het onderzoek verder uitbreiden met andere professionals. Uitgangspunt van deze fase zijn eveneens de bovenstaande vragen met een aanvulling: Hoe wordt het kind- en ouderbelang geborgd in de praktijk?